ايىندى 70 جىل كۈرەسكە تولى جاڭا ئەۋلاد جاڭا جۈڭگونىڭ داڭقتى جىلدارى

بايانداى داموۋ ستراتەگياسى

شينحۇا اگەنتىگىنىڭ 10 ـ ايدىڭ 29 ـ كۈنى بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى. 1995 ـ جىلى، ئىر جاڭا ۋەعم ـــ "بايانداى داموۋ"دى جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كومىتەتى مەملەكەتتى دامىتۇدىڭ ماڭىزدى ستراتەگياسى رەتىندە رەسمىي ورتاعا قويدى ئارى انقاردى.

20 ـ عاسىردىڭ 80 ـ جىلدارىنان كەيىن، دۇنيە ئجۇزى بايلىعىنىڭ، ەنەرگياسىنىڭ جۇمسالۋ جانە قورشاعان ورتانىڭ ئبۇلىنۋ جاعدايى كۇن سايىن اۋىرلاسىپ، ادامزاتتىڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامنىڭ بايانداى داموۋىن قالاي جۇزەگە اسىرۋ كۇللى دۇنيەنىڭ ورتاق نازارىن اۋدارىدى. 1992 ـ جىلى دۇنيە جۇزىلىك قورشاعان ورتا جانە داموۋ جينالىسىندا "بايانداى داموۋ" جەتەكشى باعىت ەتىلىپ، «21 ـ عاسىر ارەكەت كۇن ئتارتىبى» جانە «ريو ـ دە ـ جانەيرو جارناماسى» سياقتى ماڭىزدى جۇجاتتار جاسالىپ جانە ماقۇلدانىپ، بايانداى داموۋ ستراتەگياسى رەسمي ورتاعا قويىلدى.

1994 ـ جىلى 3 ـ ايدا، «جۇڭگونىڭ 21 ـ عاسىر كۇن ئتارتىبى ـــ جۇڭگونىڭ 21 ـ عاسىردا- عى حالىق سانى، قورشاعان ورتا جانە داموۋ اق تىستى كىتابى» مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ ۇنەمىلىك ىستەر ماجلىسىندە رەسمي ماقۇلدانىپ، جۇڭگو دۇنيە ئجۇزى بوينشا ئوز ەلىنىڭ 21 ـ عاسىرداعى ارەكەت كۇن ئتارتىبى جوباسىن جاساپ شىققان الـ عاشقى مەملەكەتكە اينالدى.

1995 ـ جىلى 9 ـ ايدا، جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى 14 ـ كەزەكتى ورتالىق كومىتەتىنىڭ بە- سىنشى جالپى ئماجلىسى بايانداى داموۋ ستراتەگيا- سىن «جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كومىتەتىنىڭ حالىق شارۋاشىلىعى مەن قوعامدىق داموۋدىڭ "9 ـ بەسجىلدىق" جوسپارى جانە 2010 ـ جىلعا دەيىنگى بولاشاقتىق نسانىاسىن بەلگىلەۋ جو- نىندەگى ۇسىنىسى»نا جازىپ، "ئسوز جوق، قو- عامنىڭ جان ـ جاقتى داموۋىن ماڭىزدى ستراتەگيا- لىق ورىنعا قويىپ، ەكونوميكا مەن قوعامنىڭ ئوزا- را سايكەستى جانە بايانداى داموۋىن جۇزەگە اسىرۋ"دى ورتاعا قويدى. بۇل پارتيانىڭ حۇجاتىندا "بايانداى داموۋ" ۇستانىمىنىڭ تۇڭعىش رەت قولدانىلۋى ەدى. جياڭ زەمين ماجلىسته «سوتسياليستىك وسزامانداند- ىرۋ قۇرىلىسىنداعى ئبىرقانشا ەلەۋلى قاتىناستاردى دۇرىس ئبىر جاقتى ەتۋ» دەيتىن ئسوزىن جاريالاپ: "وسزامانداندىرۋ قۇرىلىسىندا بايانداى داموۋدى جۇ- زەگە اسىرۋدى، ئسوز جوق، ماڭىزدى ستراتەگيا ەتۋ كەرەك" دەپ باسا دارىپتەدى.

14 ـ كەزەكتى ورتالىق كومىتەتتىڭ بەسىنشى جالپى ئماجلىسىنىڭ رۋحى بوينشا، 1996 ـ جىلى 3 ـ ايدا، مەملەكەتتىك 8 ـ كەزەكتى حالىق قۇرىلتا- يىنىڭ 4 ـ ماجلىسىندە «حالىق شارۋاشىلىعى مەن قوعامدىق داموۋدىڭ "9 ـ بەسجىلدىق" جوسپارى جانە 2010 ـ جىلعا دەيىنگى بولاشاقتىق نسانا باع- دارلاماسى» ماقۇلدانىپ، بايانداى داموۋ ماڭىزدى جەتەكشى باعىت جانە ستراتەگيالىق نسان رەتىندە مەملەكەت ەركى دەڭگەيىنە كوتەرىلدى. 1997 ـ جىلى جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنىڭ 15 ـ قۇ- رىلتايى بايانداى داموۋ ستراتەگياسىن ەلىمىزدىڭ ەكونوميكالىق داموۋ ستراتەگيالارىنىڭ ئبىرى رەتىن- دە شىكەرىلەگەن تۇردە ايقىندادى.

بايانداى داموۋ ستراتەگياسىن انتارۋ جۇڭگو ۇكە- مەتى مەن حالقىنىڭ "ئبىز ئومىر ئسۇرىپ وتىرعان مەكەن"گە دەگەن نىقىلاستى قامقورلىعىن ايگىلەدى، ول ۇرپاقتارعا پايدا جەتكىزەتىن ستراتەگيالىق سياتتى شارا، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ دۇنيە ئجۇزىنىڭ بولا- شاعىنا قوسقان بەلسەندى ۇلەسى بولىپ تابىلادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

تالاپتارىن دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، اۋتونوم- يالى رايوننىڭ "نەگىزگى ساتىنىڭ اۋىرتپالىعىن جەڭىل- دەتۋ جىلى" قىزمەتىنە قايتالاي ورنالاستىرۋ جاسادى، قايتالاي ىلگەرىلەتتى، قايتالاي تياناقتاندىردى.

اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ ورىنباسار شۇجيى، اۋتونوميالى رايوننىڭ "نەگىزگى ساتىنىڭ اۋىرتپالىعىن جەڭىلدەتۋ جىلى" قىزمەتى باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ ۇنەمىلىك ىستەرگە جاۋاپتى ورىنباسار گرۋپپا باسىنىڭ لي پىڭشين ماجلىسكە قاتىناستى ئارى ئسوز سويلەدى. اۋتونوميالى رايوندىق پارت- كومنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، اۋتونوميالى رايوننىڭ ۇنەمىلىك ىستەرگە جاۋاپتى ورىنباسار ئتوراعاسى جاڭ چۇنلين ئماجلىستى باسقاردى.

ئماجلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: يدەيالىق تانىمدى ونان ارى جوعارىلاتىپ، "ئتورت تانىم"دى شىنايى كۇشەيتىپ، "ئتورت سەنىم"گە تاباندى بولىپ، "ەكىنى قورعاۋ"دى ورىنداپ، سايابى جا- ۋاپكەرشىلىك سەزىم مەن رەال كوكەي تەستىلىك سەزىمدى ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، فورماشىلدىققا قارسى تۇرۋدى ماڭىزدى سايابى قاعيدا، سايابى ئتارتىپ رەتىندە قاراپ، تاپجىلمايى قورعاپ، بويە- سۇنىپ، بۇلجىماستان مەقتى ۇستاپ، ۇزاق ۋاقىت بوساڭسىتىپاي، باسىندا قاتاڭ، سوڭىندا بوساڭ بولۋدان ئوزىلدى ـ كەسىلدى ساقتانىپ، نەگىزگى ساتىنىڭ اۋىرتپالىعىن جەڭىلدەتۋ قىزمەتىندە ناقتى ناتيجەگە قول جەتكىزۋىنە كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

ئماجلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: اۋىرتپا- لىقتى جەڭىلدەتۋدىڭ ئادىس ـ شارالارىن اناعۇرلىم تەرەڭدەتپ، نەگىزگى ساتىنىڭ اۋىرتپالىعىن جە- ڭىلدەتۋ قىزمەتىنىڭ شىنايى تياناقتانۋىن، تىڭعىلىقتى تياناقتانۋىن، ناقتى تياناقتانۋىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك. قاتاڭ شەكتەمەنى باستان ـ اياق ساقتاپ، ۇنامسىز تىزىمدىكپەن مۇقيات سالىستىرىپ، مۇقيات رەتتەپ ـ وڭاي، ىڭعايعا جىعىلۋدان ساقتانىپ، حۇجاتتاردى قىسقارتىپ، ماجلىستەردى ازايتۋ قىزمەتىنىڭ ناتي- جەسىن ونان ارى بەكەمدەۋ؛ جازۋ ستيلى مەن ئماجلىس داعدىسىن جاقسارتىپ، ئماجلىستىڭ ناقتى ونىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ، نەگىزگى ساتى كادرلارىنىڭ زەيىن ـ زەردەنى بۇقاراعا قىزمەت وتەۋگە، ورنىقتىلىقتى قورعاۋعا، دامۇدى ىلگەرد- ىلەتۋگە جۇمساۋىنا مۇمكىندىك جاراتۋ كەرەك. باقە- لاۋدى، تەكسەرۋدى، تولىمدىلىعىن تەكسەرۋدى جاقسارتىپ، جۇيەلەندىرىپ، نەگىزگى ساتى قىزمە- تىنىڭ تياناقتانۋىنا ئتىپتى دە ويداعىداي كومەك- تەسۋ، جەتەكشىلىك ەتۋ، قۇزاۋشىلىق ەتۋ كەرەك. جىلدىق جوسپاردى باقلاۋ ـ قاداعالاۋدى جانە اتـ قارۋدى ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، ئبىر تۇتاس باسـ قارۋدى كۇشەيتىپ، ىستەن بۇرىن ەستەلىك الۋ، ىستەن كەيىن مالىمەت بەرۋ ئتۇزىمىن قاتايتۋ؛ ئادىس ـ امالدارى جاقسارتىپ، ىستەن بۇرىن باۋلۋدى كۇشەيتىپ، قىزمەت ولشەمىن ايقىندايپ، ناتيجەنى باعدار ەتۋگە تاباندى بولىپ، بۇقارانىڭ باعاسىنا ئمان بەرىپ، قىزمەتتىڭ ساپاسى مەن ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋ كەرەك. ئتۇزىمدى، مە- حانيزمدى كەمەلدەندىرىپ، نقشام، جوعارى ئونىم- دى نەگىزگى ساتىنى جونگە سالۋ جۇيەسىن ورناتۋ- عا نزدەنىس جاساۋدى تەزدەتىپ، قىزمەت كۇشـ- ىنىڭ نەگىزگى ساتىعا قاراي تەرەڭدەۋىن، بايلىق- تىڭ، قىزمەت وتەۋدىڭ، باسقارۋدىڭ نەگىزگى سا- تىعا بەيمدەلۋىن ىلگەرىلەتۋ؛ «جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى جاۋاپقا تارتۋ ەرەجەسىن» دايەكتىلەندىرۋ- دى، تياناقتاندىرۋدى ويداعىداي ۇستاپ، تۇزەتۋگە تيىستىلەرىن باتىلدىقپەن تۇزەتىپ، جاۋاپقا تارتۋعا تيىستىلەرىن باتىل جاۋاپقا تارتىپ، قالىڭ كادرلار- دىڭ جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋىن، ىسكەرىلىك كور- سەتۋىن، جۇمىس تىندىرىپ، شارۋاشىلىق قۇرۋ بەلـ- سەندىلىگىن، ىرىقتىلىعىن جانە جاسامپازدىعىن تولىق جۇمىلدىرۋ؛ "ئبىر بەلەتپەن تەرىستەۋ" جانە جاۋاپ- كەرشىلىك شارتىنا قول قويۋ جۇمىستارى، سوندايـ ـ اق قالالاردى سايلاۋعا، باعالاۋعا، ماداقتاپ ـ سيلاۋعا سايا- تىن ئتۇرلى قۇرۋ ـ ورناتۋ قيمىلدارىن جاپىپاي اداقتاپ، جۇيەلەندىرىپ، تۇزىلىستەن، مەحانيزمنەن تورەشىلدىك- تىڭ، فورماشىلدىققا تامىرىنا بالتا شابۋ كەرەك. جوعا- رىنىڭ تومەندەگىلەرگە باستاماشى بولۋىنا تاباندى بولىپ، جوعارى دارەجەلى ورگاندار مەن باسشى كادر- لاردان باستاپ كىرىسىپ، پىشاقتىڭ ئدۇزىن ىسكە قارا- تىپ، ئبىرىنشى شەپكە بارىپ، جەتەكشىلىك ەتۋدى كۇشەيتىپ، قيىن ماسەلەردى شەشۋ؛ ناقتى ناتيجەگە، ناقتى ىستەۋگە ئمان بەرەتىن علمي دا ئونىمدى تو- لىمدىلىعىن باعالاۋ جۇيەسىن ورناتىپ، شىنايى يگەرىپ ناقتى ىستەۋدى، شىندىقتى ئىس جۇزىنەن نزدەۋدى داعدىعا اينالدىرۋ؛ كادرلاردى باۋلۋدى كۇشەيتىپ، نەگىزگى ساتىداعى كادرلاردىڭ يدەياسىن ازات ەتۋگە، قابىلدىتىن جوعارىلاتۋعا كومەكتەسىپ، جاۋاپـ كەرشىلىك ارقالاۋ، ىسكەرىلىك كورسەتۋ، ولاردىڭ ناقتى ىستەر تىندىرىپ، شارۋاشىلىق قۇرۋىنا مۇمكىن- دىك جاساۋ كەرەك.

ئماجلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگىن اناعۇرلىم قاتايتىپ، قىزمەتتى ئبىر تۇتاس جوسپارلاۋدى كۇشەيتىپ، ۇگىتتەۋدى، جەتەكشـ- ىلىك ەتۋدى كۇشەيتىپ، فورماشىلدىق كورىنەكتى بولۋ ما- سەلەلەرىن شەشىپ، نەگىزگى ساتىنىڭ اۋىرتپالىعىن جە- ڭىلدەتۋ سندى قامال الۋ شايقاسىنىڭ، ۇزاققا سوزىلا- تىن سوعىستىڭ جەڭىسىنە قول جەتكىزۋ كەرەك.

ماجلىستە، اۋتونوميالى رايوندىق قازىنا مەڭـ- گەرمەسىنىڭ، ەكولوگيالىق قورشاعان ورتا مەڭگەرمە- سىنىڭ، بازار باقىلاۋ، باسقارۋ مەكەمەسىنىڭ، سانجى حۇيزۋ اۋتونوميالى وبلىسىنىڭ، باينعولين موڭعۇل اۋ- تونوميالى وبلىسىنىڭ، حوتان ايماعىنىڭ قاتىستى جاۋاپـ تى جولداستارى پىكىر اۋىستىرىپ ئسوز سويلەدى.

اۋتونوميالى رايوننىڭ جانە بيىكتۇتىنىڭ باسشىـ- لارىنان سارقىت اقان، ۋاڭ يۇڭمەيڭ، جاڭ بو، لي جيدۇڭ ماجلىسكە قاتىناستى.

ۇلتتىڭ گۇلدەنۋى جولىندا . ەرجۇرەك قۇربانداڑ شەجىرەسى

سۋ نيڭ: ىستىق قانى جانە ومىرىمەن وتان ئۇشىن قىزمەت ەتتى

شينحۇا اگەنتىگىنىڭ 10 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى تايۋاننان بەرگەن حابارى (ئتىلشى ۋاڭ فيفي). حيلۇڭجياڭ ولكەسىنىڭ حاربين قالاسىنداعى سۋ نيڭ ەسكەرتـ- كىش سارايىنىڭ الدىندا سۋ نيڭنىڭ ئمۇسىنى قويىلعان. ەكسكۇرسيالاپ كەلگەن ادامدار ئمۇسىن الدىندا ۇنەـ- مى ۇزاق ۋاقىت قوزعالماي تۇرادى.

سۋ نيڭ، سانشي ولكەسىنىڭ شياۋيى اۋدانىنان (بۇڭگىنگى شياۋيى قالاسى)، 1953 ـ جىلى دۇنيەگە كەلگەن، 1969 ـ جىلى 2 ـ ايدا شاقىرۋ بوينشا قوسىنعا قاتىناسقان، 1973 ـ جىلى 3 ـ ايدا جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنا قابىلدانادى. بانجاڭ، پايجاڭ، لياڭجاڭ، سوعىس جۇرگىزۋ جانە جاتتىقىترۋ سانموۋجاڭى، سوعىس جۇرگىزۋ جانە جاتتىقىترۋ گۇجاڭى، يىڭجاڭ، زەڭبىرەكشىـ- لەر تۇاننىڭ سانموۋجاڭى سياقتى مىندەتتەردى وتەگەن، جۇڭشياۋ اسكەري اتاعى بار. ىلگەرىنـ- دى ـ كەيىندى 5 رەت سيالانعان، شەنى ئبىر رەت الدىن الا جوعارىلاتىلعان، ئبىر رەت 3 ـ دارەجەلى ەڭبەك كورسەتكەن.

سۋ نيڭ پارتياعا، وتانعا، حالىققا شەكسىز ادالدىعىمەن باس الماي قاجىرلىلىقپەن ىستەپ، قىزمەت ىستەگەن ورىندارىندا ەلەۋلى ناتيجەگە قول جەتكىزدى. جاۋىنگەر بولعاندا، ول جاتتىعۋ ساڭلاعى بولدى؛ بانجاڭ بولعاندا، ول تۇتاس ئباندى باستاپ، تۇتاس تۇاننىڭ جاتتىعۋ، سايىسـ- كەرلىك باسەكەسىنىڭ بىرىنشىلىگىن ەنشىلەدى؛ كادر بولعاندا، شى جاعىنان نەگىزگى ساتى كادر- لارىنىڭ ۇلگىسى، ۇزدىك جەتەكشى دەپ كورسەـ- تىلدى. تۇاننىڭ باسشىلىق ورىنىنا كوتەرىلگەننەن كەيىن، ول ئوزى تارتىپكە قاتاڭ بويسۇنىپ، ادال ئارى قالتقىسز بولىپ، قۇلشىنا قىزمەت ىستەپ، الـ دىمەن ۇلگى كورسەتىپ، اسكەري ئبولىمدى باستاپ قيىندىقتى، قاتاڭدىقتى، ناقتى سوعىستى نەـ- گىزگە الىپ، اسكەري ىستەر تاكتيكاسىن جاپالى جاتتىعىپ، ىسىلعان ونەر يگەردى. ول وتانىنىڭ قامىن كوكەينە ئتۇيىپ، بولاشاقتىق سوعىستى كوزدەپ، وزىنە بەرىلگەن قىزمەتتى ويداعىداي ىستەۋمەن بىرگە، اسكەري ىستەر نازارياسىن ۇڭىلە زەرتتەپ، ىلـ- گەرىندى ـ كەيىندى 70 نەشە پارشا، جالپى 300 مىڭ ارىپتەن اساتىن علمي دىسسەرتاتسيا جازادى. ول جازعان «ويىندار نازارياسىنان پايدالانىپ زەڭبىرەكپەن قارسى شابۋىلداۋدىڭ ەڭ تاماشا جوباسىن زەرتتەۋ» علمي دىسسەرتاتسياسى اسكەري رايوننىڭ ۇزدىك دىسسەرتاتسياسى بولىپ باعا- لاندى، ول وسىعان بايلانىستى جۇڭگو اسكەري ىستەر پايدالانۋ ـ جوسپارلاۋ علمي قوعامنىڭ رەسمي مۇشەسى بولدى. ول جازعان «پايدالانۋ ـ جوسپارلاۋ ادىسىنەن پايدالا- نىپ دالالىق قورعانىستىڭ ەڭ تاماشا جوباسىن تاڭداۋ» دىسسەرتاتسياسىندا شىكەرىلەي ەنىپ، يكەمدى قورعانۋدان پايدالانۋ ويى العاش رەت ورتاعا قويىلىپ جانە دالەلدەنىپ، سوعىس تاكتيكا- سى رەفورماسى جونىنەن ماڭىزدى مانگە يە بولدى. ول العا قويعان «موتوتسيكلدى جاياۋ اسـ- كەرلەر شسى شابۋىل مەن قورعانىستى ەسەپتەۋ ماشينالىنىڭ كومەكشى شەشىم جاساۋ جۇيەسى» جالپى تۇلعالىق جوباۋ جوباسى جالپى 20 نەشە مىڭ ئارىپ، نەشە مىڭ ساندى مالىمەت، نەشە جۇزدەگەن ەسەپتەۋ فورمۇلاسىنان قۇرالادى. سو- ڭىنان وسى نەگىزدە ماماندارمەن سەلبەسىپ «قۇرلىق ارمياسى شى ـ تۇاننىڭ شابۋىل مەن قورعانىستىق سوعىس جۇرگىزۋ ميكروكومپيۋتەر ەلكتەمەلى جۇيەسىن» زەرتتەپ جاساپ، قولباسـ- شىلىق شاراسىندا زور وزگەرىس تۇدىردى.

سۋ نيڭ نازارياسى بەرىلە زەرتتەپ قالماسـ- تان، تاعى اسكەري ئبولىمنىڭ شۇعىل قاجەتتى نەـ- ساندارىنا تاباندىلىقپەن رەفورما جاسادى. اسكەري ئبولىمنىڭ دالالىق سوعىستا ئومىر ئسۇرۋ قابىلەـ- تىن جوعارىلاتۋ ئۇشىن، قارلى جەردە تۇنەۋدە پايدالانىتىن "بۇركەمەلى شاتىر"دى جاساپ شىقتى؛ اسكەري ئبولىمنىڭ قارلى دالاداعى يكەمـ- دىلىك قۇاتىن جوعارىلاتۋ ئۇشىن، جاۋىنگەرلەردىڭ جۇگىن جەڭىلدەتەتىن ئۇش ئتۇرلى شانانى جوباپاپ باسقارىپ، اسكەري ئبولىمنىڭ سوعىستىق كۇشىن جوعارىلاتۋعا ماڭىزدى ۇلەس قوسادى.

1947 ـ جىلى ۋ يۇندو بۇيرىق بوينشا دالىيانعا بارىپ بىلتە زاۋودىن قۇرادى ئارى زاۋود باستىعى بولادى. ئبىر رەتكى وق ـ ئدارى قوپارىلىس قۇاتى سىناعىن جاساپ جاتقاندا وقىيات جاعدايى تۇىلىپ، ونىڭ دەنەسى تۇگەلدەي جارالانادى. ەمدەلىپ جاتقان كەزىندە، ول سوۋەت وداعىنىڭ رومانى «قۇرىش قالاي شىنىقتى»نى وقىپ، ونان شابىت جانە جىگەر الادى. جاراقاتى جازىلعاننان كەيىن قىزمەتتى ئتىپتى دە جاقسى ىستەۋ ئۇشىن، ول جاپون ئتىلىن قۇلشىنا ۇيرەنەدى. توسەكتەن ئتۇسپ جۇرە الاتىن حالگە كەلە سالىسمەن، باسشىـ- دان نۇسقاۋ سۇراپ حيميالىق دارىلەر مەن جابدىقتار ساتىپ اكەلىپ، اۋرۋ ئۇيىن تاجىريبەحاناعا اينالدىـ- رىپ، ئبىر ئتۇرلى جوعارى ونىمدىلىكتى قوپارعىش ئدارىنى ئساتتى زەرتتەپ جاسايدى.

سوعىس جىلدارىندا، ول باستان ـ اياق مويە- ماس قايسارلىقپەن جاراقات ازابىن جەڭىپ، ئوندىـ- رىستىڭ، علمي زەرتتەۋدىڭ ئبىرىنشى شەبىندە تاباڭـ- دىلىقپەن كۇرەس جاسادى. ول: "ئتىرى جۇرگەن كۇنمەدى، ئسوز جوق، پارتيا ئۇشىن، حالىق ئۇشىن قىزمەت ىستەۋگە ارنايمىن" دەدى.

جاڭا جۇڭگو قۇرىلعاننان كەيىن، پارتيا ۇيىمى ونى سوۋەت وداعىنا ەمدەلۋگە جىبەردى. دەن قويا ەمدەۋدەن كەيىن، ونىڭ سول كوزى قايتادان كورەتىن بولدى. ئوزـ- نىڭ ەسەيۋى، كۇرەس جاساۋ كەشىرمەسىنە نەگىزدەلىپ، ۋ يۇندو ئومىرباياندىق شىعارماسى «بارىمدى پارتياعا ارنايمىن»دى جازدى، شىعارما كەيىن 7 تىلگە اۋدارىلىپ، ەل ئىشى ـ سىرتىندا كەڭىنەن تارالدى.

سۋ نيڭنىڭ سۋرەتى.
□ شينحۇا اگەنتىگى تاراتقان

"جۇڭگونىڭ پاۋەل كورچاگينى" ـــ ۋ يۇندو

شينحۇا اگەنتىگىنىڭ 10 ـ ايدىڭ 13 ـ كۇنى ۋحاننان بەرگەن حابارى (ئتىلشى لي جينفىڭ). ۋحان قالاسى سايدىيان رايونى دالالىق شايقاس مەملەكەت قورعانىسى باقشاـ- سىنا ورنالاسقان ۋ يۇندو ەسكەرتـ- كىش سارايىنا كادرلار مەن بۇقارا، جاستار مەن وقۇشىلار تىنباي اعىلىپ جاتادى، ولاردىڭ بارلىعى "جۇڭگو- نىڭ پاۋەل كورچاگينى" دەگەن داڭقتا يە بولعان ۋ يۇندوعا قۇرمەت ئبىلدىرۋ ئۇشىن كەلەدى.

ۋ يۇندو، اتا مەكەنى حۇبەيدىڭ ۋحانى، 1917 ـ جىلى جياڭشيدىڭ پىڭشياڭىندا دۇنيەـ- گە كەلگەن، جاس كەزىندە انيۋان كومىر كەنىندە جۇمىسشى بولعان. 1938 ـ جىلى جاڭا 4 ـ ارمياعا قا- تىناسىپ، 1939 ـ جىلى جۇڭگو كومۇنيستىك پارتيا- سىنا مۇشە بولعان. جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى سو- عىستا جانە ازاتتىق سوعىسىندا جاڭا 4 ـ ارمياىنىڭ سىلىڭبۇى ماشينا رەمونت ورنىنىڭ سەح مەڭگەرۋشىـ- سى، حۇاينان جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى بازاسى وق ـ ئدارى زاۋودىنىڭ باستىعى، اسكەري ونەركا- سىپ ئبولىمنىڭ ورىنباسار باستىعى، حۇاجۇڭ اسكەري ونەركاسىپ باسقارماسى زەڭبىرەك وعى زاۋو- دىنىڭ باستىعى، دالياننىڭ بىرلەسكەن قارۋ ـ جاراق كاسـ- پورنىدارى بىلتە زاۋودىنىڭ باستىعى، جۇجۇۋ قارۋ ـ جاراق زاۋودىنىڭ باستىعى مىندەتتەرىن وتەگەن.

1941 ـ جىلى ۋاننان ۋاقيعاسىنان كەيىن، ول بۇيرىق بوينشا حۇاينان جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى بازاعا اۋىسىپ بارادى. جاۋدىڭ قۇرساۋلا- ۋى اۋىر، اسكەري ونەركاسىپ وندىرىسىندە قينـ- شىلىق قات ـ قابات جاعدايدا ول قاراپايىم اسپاپـ- تارمەن ىسكە كىرىسىپ، امالىن تاۋىپ جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەردى باستاپ وزدەرى ەسكىلىكتى تا- سىلمەن ماتەريال داينداپ، ەسكىلىكتى تاسىلمەن جابدىق جاساپ، الدىڭعى جاق اسكەري قوسىن ئۇشىن شۇعىل قاجەتتى ىلىنىق، زەڭبىرەك وق ـ دارىلەرىن جاسايدى. جاپون قۇرشاق ارمياسى با- زاعا شابۋىل جاساعاندا، ول كوپشىلىكتى باستاپ جابدىقتاردى كوتەرە ئجۇرىپ پارتيزاندىق سوعىس جۇرگىزدى، وراي بولا قالسا بولعانى ئوندىرىستى جالعاستىردى. ئبىر جولى الدىڭعى شەپكە شۇعىل قاجەتتى زەڭبىرەك وعىن جوندەپ جاتقاندا، بىلتە تۇتانىپ كەتىپ، ونىڭ سول قولىنىڭ 4 ساۋساعى قوپارىلىستا جۇلىنىپ، سول تىزەسىنىڭ كۇل ـ پار- شاسى شعىپ، سول كوزى زاقىمدا- لىپ، كورمەۋگە شاق قالادى. ول جۇـ- مىسشىلاردى باستاپ قارۋ ـ جاراقتى جاقسارتۋ جاعىندا زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، شالار قاشقىنعى 540 مەتردەن اساتىن ىلىنتق گراناتى مەن بەكىنىسكە شابـ- ۋىلداۋعا پايدالانىلاتىن ئتۇزۋ اتىلاتىن زەڭبىرەكتى، سوندايـ ـ اق ۋاقىتپەن جارىلاتىن، باسسا وت الاتىن سياقتى ئتۇرلى مينالاردى زەرتتەپ جاساۋدى باسقارىپ، اسكەري ئبولىمنىڭ سوعىستىق كۇشىن جوعارىلاتۋعا ماڭىزدى ۇلەس قوسادى.

1947 ـ جىلى ۋ يۇندو بۇيرىق بوينشا دالىيانعا بارىپ بىلتە زاۋودىن قۇرادى ئارى زاۋود باستىعى بولادى. ئبىر رەتكى وق ـ ئدارى قوپارىلىس قۇاتى سىناعىن جاساپ جاتقاندا وقىيات جاعدايى تۇىلىپ، ونىڭ دەنەسى تۇگەلدەي جارالانادى. ەمدەلىپ جاتقان كەزىندە، ول سوۋەت وداعىنىڭ رومانى «قۇرىش قالاي شىنىقتى»نى وقىپ، ونان شابىت جانە جىگەر الادى. جاراقاتى جازىلعاننان كەيىن قىزمەتتى ئتىپتى دە جاقسى ىستەۋ ئۇشىن، ول جاپون ئتىلىن قۇلشىنا ۇيرەنەدى. توسەكتەن ئتۇسپ جۇرە الاتىن حالگە كەلە سالىسمەن، باسشىـ- دان نۇسقاۋ سۇراپ حيميالىق دارىلەر مەن جابدىقتار ساتىپ اكەلىپ، اۋرۋ ئۇيىن تاجىريبەحاناعا اينالدىـ- رىپ، ئبىر ئتۇرلى جوعارى ونىمدىلىكتى قوپارعىش ئدارىنى ئساتتى زەرتتەپ جاسايدى.

سوعىس جىلدارىندا، ول باستان ـ اياق مويە- ماس قايسارلىقپەن جاراقات ازابىن جەڭىپ، ئوندىـ- رىستىڭ، علمي زەرتتەۋدىڭ ئبىرىنشى شەبىندە تاباڭـ- دىلىقپەن كۇرەس جاسادى. ول: "ئتىرى جۇرگەن كۇنمەدى، ئسوز جوق، پارتيا ئۇشىن، حالىق ئۇشىن قىزمەت ىستەۋگە ارنايمىن" دەدى.

جاڭا جۇڭگو قۇرىلعاننان كەيىن، پارتيا ۇيىمى ونى سوۋەت وداعىنا ەمدەلۋگە جىبەردى. دەن قويا ەمدەۋدەن كەيىن، ونىڭ سول كوزى قايتادان كورەتىن بولدى. ئوزـ- نىڭ ەسەيۋى، كۇرەس جاساۋ كەشىرمەسىنە نەگىزدەلىپ، ۋ يۇندو ئومىرباياندىق شىعارماسى «بارىمدى پارتياعا ارنايمىن»دى جازدى، شىعارما كەيىن 7 تىلگە اۋدارىلىپ، ەل ئىشى ـ سىرتىندا كەڭىنەن تارالدى.

1951 ـ جىلى 10 ـ ايدا ورتالىق حالىق ۇكىمەـ- تىنىڭ اكىمشىلىك كەڭەسى مەن بۇكىل مەملەكەتـ- تىك باس جۇمىسشى ۇيىمى ۋ يۇندوعا ەرەكشە ۇسىنىس ەتىلگەن بۇكىل مەملەكەتتىك ەڭبەك ۇلـ- گىسى اتاعىن بەرىپ، ونى بەيجىڭگە كەلىپ مەملە- كەت مەرەكەسىن قۇتتىقتاۋ سالتاناتىن كورۋگە ۇسىنىس ەتتى. 10 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى «حالىق گا- زەتى» ارناۋلى تاقىرىپتىق حابار «قۇرىش قالاي شىنىقتى ـــ جۇڭگونىڭ پاۋەل كورچاگينى قارۋ ـ جاراقتا ەڭبەك سىڭىرگەن ارداگەر ۋ يۇندو جونىنـ- دە تانىستىرۋ»دى جاريالادى دا، ونىڭ ەسىمى وتاننىڭ بايتاق دالاسىنا تەگىس تارالدى.

ۋ يۇندو كەزىندە جۇڭنان قارۋ ـ جاراق مە- كەمەسىنىڭ ورىنباسار باستىعى، مەحانيكا عىلىمىن زەرتتەۋ مەكەمەسىنىڭ ورىنباسار باس ينجەنەرى، 5 ـ مەحانيكا ئبولىمى علمي زەرتتەۋ مەكەمەسىنىڭ ورىنباسار باستىعى سياقتى مىندەتتەردى وتەپ، كوپ رەتكى قارۋ ـ جاراق علمي زەرتتەۋ قىزمە- تىن باسقارىپ، مەملەكەتكە قىزۋار قارۋ ـ جاراق دارىندىلارىن جەتىلدىرىپ، مەملەكەت قورعانىسىن وسزامانداندىرۋ مەن اسكەري ئبولىمنىڭ جابدىـ- عىن جاقسارتۋعا ماڭىزدى ۇلەس قوستى. دەمالىسقا شىققانىنان كەيىن ول ۇسىنىس بوينشا بەيجىڭدە- گى، تيانجينىندەگى، شاڭحايداعى جۇمىس ىستەي ئجۇرىپ وقيتىن الدىنەشە مەكتەپتىڭ قۇرمەتتى مەكتەپ باستىعى جانە كوپتەگەن ورتا، باستاۋىش مەكتەپتەردىڭ ساباقتان سىرت جەتەكشىسى بولعان ئارى كەيىر گازەت ـ جۇرنالداردىڭ، بۇـ- قارالىق توپتاردىڭ اقلىشىسى مىندەتىن وتەپ، وقۋ ـ اعارتۋ ىستەرىنە، مۇگەدەكتەر ىستەرىنە تىڭ ۇلەس قوستى، حالىق ىستەرى مينيسترلىگى، كادرلار ىستەرى مينيسترلىگى، جۇڭگو مۇگەدەكتەر بىرلەستىگى وعان "مەملەكەتتىك ئوزىن قۇدىرەتتەنـ- دىرۋ ۇلگىسى" داڭق اتاعىن بەردى. 1991 ـ جىلى 5 ـ ايدا ۋ يۇندو بەيجىڭدە ومىردەن ئوتتى.

سايدىيان رايونى دالالىق شايقاس مەملەكەت قور- عانىسى باقشاسىنىڭ جاۋاپتىسى ۋاڭ ۋىنگۇي بىلاي دەدى: قازىر ئار جىلى نەشە ئجۇز مىڭداعان كادر، بۇـ- قارا ۋ يۇندو ەسكەرتكىش سارايىنا كەلىپ ەكسكۇرسيالاپ، وتانشىلدىق تاربيە قابىلدايدى، ۋ يۇندو جولداستىڭ قالتقىسز ۇلەس قوساتىن، جانكەشـ- تى، ەشقاشان مىزعىمايتىن رۋحى ئبزدى ەرلىكپەن العا ىلگەرىلەۋگە شابىتتاندىرۋدا.